

DEKLARACIJA

O SUVERENITETU I TERITORIJALNOM INTEGRITETU SRBIJE I DRZAVNE ZAJEDNICE SCG NA PROSTORU KOSOVA I METOHIJE

Kosovska Mitrovica, 25. februar, 2003 (*ERP KIM Info-sluzba*)

Skupstina srpskih opstina i opstinskih jedinica sa Kosova i Metohije usvojila je danas u Kosovskoj Mitrovici 'Deklaraciju o suverenitetu i teritorijalnom integritetu Srbije i drzavne zajednice Srbije i Crne Gore'.

Na sednici su ucestvovali legitimno izabrani predstavnici Srba na proslogodisnjim izborima i predstavnici svih srpskih opstina i opstinskih struktura sa Kosova i Metohije. Takodje su bili prisutni i pojedini clanovi Koalicije Povratak, pokrajinski i savezni poslanici. Na sednici je jednoglasno izabrano rukovodstvo koje ce upravljati Skupstinom.

Za predsednika Zajednice srpskih opstina i opstinskih jedinica na Kosovu i Metohiji izabran je potpredsednik Demokratske stranke Srbije Dr. Marko Jaksic, koji danas nije prisustvovao skupstini jer se u Kraljevu oporavlja od povreda zadobijenih u nedavnoj saobracajnoj nesreci. Pored Jaksica, izabrana su i trojica potpredsednika iz severnog Kosova, centralnog Kosova i Kosovskog Pomoravlja, kao i 15-clani Izvrсни odbor zajednice i sekretar Skupstine. Na osnovackoj sednici Skupstine takodje su usvojene i smernice za dalji rad SZSO KIM koje je procitala poslanica Skupstine Kosova i Metohije Dr Rada Trajkovic.

Nakon sednice, jedan od ucesnika danasnjeg skupa, predsednik SNV Severnog Kosova Dr Milan Ivanovic je izjavio za medije: 'Utvdili smo da je apsolutno neophodno postovanje suvereniteta i teritorijalnog integriteta drzave Srbije, odnosno zajednice SCG i na ovim prostorima. U slucaju pokusaja uspostavljanja neke nezavisne drzave, druge albanske drzave na Balkanu, svakako da cemo pozvati nase organe da uspostave delotvoran suverenitet na svim prostorima gde Srbi zive'.

Dr. Ivanovic je naglasio da se srpska strana pridrzava Rezolucije 1244 i da ocekuje da ce UNMIK podrzati formiranje Zajednice srpskih opstina i naselja.

'Nasuprot Albancima koji nude destabilizaciju Balkana i formiranje Velike Albanije mi se ponasamo u skladu sa Rezolucijom i zato bi UNMIK trebalo da podrzi nase povezivanje kako bi nasa suspendovana ljudska prava poceli da ostvarujemo', izjavio je prisutnim novinarima Ivanovic.

Predstavnik Skupstine opstine Pristina Slavisa Kostic, koji je prisustvovao danasnjem sastanku rekao je prisutnim novinarima da je ovo tek pocetak i da je zadovoljan danasnjim sastankom.

Medjutim, pored podrške koju je formiranje Zajednice srpskih opstina KIM dobilo od vecine srpskih predstavnika mogli su se cuti i drugaciji tonovi.

Poslanik DSS-a u Skupstini SRbije iz Pristine Dragan Lazic osnivanje Zajednice srpskih opstina i opstinskih struktura smatra nepromisljenim. 'Mislim da ovo nije dobro. Koncept DSS i predsednika nase stranke i drzave jeste da se problem Kosova i Metohije resava celovito. To ide u prilog opstinama koje gravitiraju severnom delu Kosova i Metohije, znaci Leposavicu, Zvecanu, Severnoj Mitrovici i Zubinom Potoku. A sta reci o ostalom delu Kosova i Metohije kada je poznato da na prostoru severnog dela Kosova i Metohije zivi samo jedna trecina srpskog nacionalnog korpusa u odnosu na dve trecine koje su vezane za odredjene enklave? Nema potrebe da se nastupa u celoj ovakvoj slozenoj situaciji egoisticno', izjavio je medijima Lazic.

U svakom slucaju danasnja sednica se ocenjuje znacajan momenat u raspletu kosovsko-metohijskog pitanja i organizovanja srpskog naroda u Pokrajini. Narednih dana se ocekuju reakcije medjunarodnih i lokalnih albanskih krugova kao i predstavnika partija u Srbiji i Crnoj Gori.

TEKST USVOJENE DEKLARACIJE SZS KIM

- Polazeci od vekovnih teznji srpskog naroda da zivi u svojoj drzavi, koje su pocele da se ostvaruju Prvim srpskim ustankom 1804. godine, a konacno su ispunjene pobedama u Prvom balkanskom ratu 1912. godine i u Prvom svetskom ratu 1918 godine;

- Imajuci na umu da je prva Jugoslavija bila produzenje medjunarodnog subjektiviteta Srbije, a druga Jugoslavija osnivač UN na konferenciji u San Francisku;

- Polazeci od nesumnjive cinjenice da prema Povelji UN i njihovim potonjim deklaracijama i rezolucijama pravo na samoopredeljenje pripada samo kolonijalnim prekomorskim narodima, a da u samoj Evropi nije bilo niti sada ima bilo kakve kolonije;

- Polazeci od takodje nesumnjive cinjenice da je albanski narod svoje pravo na samoopredeljenje ostvario u okvirima Albanije 1913. godine, a srpski narod u okvirima Srbije i potonje Jugoslavije, u koju je Srbija unela svoj medjunarodno-pravni subjektivitet;

- Imajuci na umu preku potrebu postovanja suverenosti i teritorijalnog integriteta medjunarodno priznatih drzava, kako Albanije, tako i SR Jugoslavije, odnosno Srbije i Crne Gore;

- Drzeci se Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti kojom je potvrđen suverenitet i teritorijalni integritet SR Jugoslavije u okviru medjunarodno priznatih granica;

- Polazeci od prava srpskog naroda da uvazava svoju proslost, brani svoju sadasnjost i odlucuje o svojoj buducnosti,

Zajednica srpskih opstina i opstinskih jedinica-opstina Kosova i Metohije proglasava

DEKLARACIJU

O SUVERENOSTI I TERITORIJALNOM INTEGRITETU SRBIJE I DRZAVNE ZAJEDNICE SRBIJE I CRNE GORE (DOSADASNJE SR JUGOSLAVIJE)

1. Drzavna zajednica Srbije i Crne Gore, a posebno Srbija kao njena clanica, raspolazu nerazrusivim suverenitetom i nedeljivim teritorijalnim integritetom u okvirima medjunarodno priznatih granica.
2. U slucaju da bilo ko pokusa da na delu drzavne zajednice Srbije i Crne Gore, ukljucujuci Kosovo i Metohiju, uspostavi drugu albansku drzavu na Balkanu, Zajednica srpskih opstina i opstinskih jedinica-opstina Kosova i Metohije pozvace Vladu Srbije i organe drzavne zajednice Srbije i Crne Gore da uspostave delotvorni suverenitet u oblastima u kojima srpski narod odvajkada zivi.
3. Svako ko pokusa da razbije teritorijalni integritet Srbije i drzavne zajednice Srbije i Crne Gore mora znati da se teritorijalni integritet drzave legitimno brani svim raspolozivim sredstvima.

25. februar 2003. godine u Kosovskoj Mitrovici

Skupstina srpskih opstina i opstinskih jedinica-opstina Kosova i Metohije

USVOJENE SMERNICE ZA DALJI RAD ZAJEDNICE SRPSKIH OPSTINA I OPSTINSKIH STRUKTURA KIM

SKUPSTINA ZAJEDNICE SRPSKIH OPSTINA, OPSTINSKIH JEDINICA I NASELJA KOSOVA I METOHIJE na sastanku 25. 02. 2003. godine u Severnoj Mitrovici prihvatila je sledece

SMERNICE

za opstanak Srba i stvaranja uslova za znacajan povratak na prostore Kosova i Metohije

1. Povratak srpske vojske i policije (u okviru medjunarodnih snaga UN-a)

- Jedna od odredbi Rezolucije 1244 jeste povratak srpske vojske i policije na prostor Kosova i Metohije. Najbolji nacin za ostvarenje ove odredbe jeste povratak vojske i policije u okviru programa Partnerstva za mir.
- Predstavnici srpske vojske i policije bi zajedno sa clanovima misije Ujedinjenih nacija i KFOR-a ucestvovali u obezbedjivanju srpskih sredina i kulturno-istorijskih spomenika.
- Specijalni policijski timovi iz Srbije za borbu protiv organizovanog kriminala i terorizma zajedno bi sa medjunarodnom policijom i anti-teroristickim jedinicama na Kosovu i Meothiji radili na razbijanju teroristickih grupa i presecanju tokova organizovanog kriminala (krijumcarenje droge, oruzja, duvana, prostitucija i dr) u regionu (u okviru programa Pakt za stabilnost Jugoistocne Evrope).

2. Razoruzavanje i rasformiranje Kosovskog zastitnog korpusa (KZK)

- KZK je potpuno izgubio kredibilitet, jer je i pored tzv. transformacije u civilne snage zadržao paravojni karakter i ostao glavni faktor destabilizacije citavog regiona.
- Dokaz za to jeste cinjenica da je gotovo sav prvobitni komandni kadar KZK na crnoj listi predsednika SAD Dzordza Busa i EU dok su neki suspendovani, a pojedini se vec nalaze u zatvoru.
- Neprihvatljivo je da Kosovski zastitni korpus preraste u oruzane snage Kosova i Metohije, zato sto je zloupotrebio medjunarodno prisustvo i ucestvuje u etnickom ciscenju i ubijanju Srba (pripadnik KZK koji je ucestvovao u teroristickom napadu kod Podujeva, u kome je poginulo 11 srpskih civila, a vise desetina teze i lakse povredjeno 16. februara 2001. godine, pobegao je iz vojne baze Bondstil).
- KZK ne moze da preraste u oruzane snage zato sto aktivno ucestvuje u organizovanju i naoruzavanju albanskih paravojnih snaga u regionu (Presevska dolina i Republika Makedonija) i daje podrsku pan-albanskom projektu ujedinjenja.
- Zahtevamo da Kosovski zastitni korpus bude demilitarizovan i raspusten.
- Pozivamo sve pripadnike srpske zajednice da ne daju svojim ucescem legalitet i legitimitet ovoj zlocinackoj organizaciji svojim ucescem u njoj.

3. Apel sefu UNMIK-a i komandi KFOR-a

- Predstavnici Zajednice srpskih opstina, opstinskih jedinica i naselja, mole i zahtevaju od UNMIK-a i KFOR-a da daju svoj doprinos da Kosovo i Metohija, površine 10.800 m², postane bezbedan prostor za sve gradjane i da onemoguće koriscenje Pokrajine za logisticku podrsku teroristickim aktima u regionu.

4. Decentralizacija i stvaranje funkcionalne samouprave srpskog naroda na Kosovu i Metohiji - stvaranje srpskog entiteta

- Decentralizacija je jedini put ka resavanju polozaja kosovsko-metohijskih Srba.
- Asimetricni dvo-entitetski sistem je najbolje resenje kojim bi se dugorocno zastitili interesi srpske zajednice. Srpski entitet bi sacinjavale opstine, opstinske jedinice i naselja na prostorima na kojima zive Srbi (ukljucujuci kulturno-istorijske spomenike), dok bi albanski entitet cinio ostatak Kosova i Metohije. Srpski entitet bi imao veoma uske veze sa republickim strukturama Srbije (obrazovanje, zdravstvo, pravosudje, kultura, bezbednost itd) i funkcionisao bi kao sastavni deo Srbije. Albanski entitet uzivao bi visoki stepen sustinske autonomije i sa Srbijom bi imao samo one zajednicke veze o kojima se medjusobno dogovore. Oba entiteta imala bi zajednicke organe koji bi se bavili resavanjem tekucih pitanja infrastrukture, ekonomije, suzbijanjem etnickog nasilja, resavanjem svojinskih pitanja itd.
- Entiteti bi funkcionisale kao administrativne celine regiona u evropskim zemljama.
- Hitno treba preduzeti mere u pravcu stvaranja opstinskih struktura u svim opstinama gde zive Srbi.
- Srbi na Kosovu i Metohiji moraju da pored individualnih uzivaju i kolektivna prava konstitutivnog naroda.

5. Plavi putevi (koridori)

- Predstavnicima zajednica srpskih opština, opštinskih struktura i naselja, povodom najavljenog smanjenja broja vojnika KFOR-a, zahtevaju da se u cilju ostvarenja slobodnog kretanja i bolje komunikacije, u saradnji sa misijom UN-a, definišu plavi putevi (Orahovac - Severna Mitrovica, Strpce - Gracanica, Gracanica - Merdare, Gracanica - Kosovska Mitrovica itd).

6. Metodi realizacije smernica

- Navedene smernice bi se realizovale isključivo mirnim i demokratskim putem, u saradnji sa međunarodnom zajednicom, Evropskom unijom, Rusijom i Kinom.

- Ponudjene smernice stvorile bi realne uslove za povratak raseljenog srpskog stanovništva, poboljšanje bezbedonosne situacije, povratak raseljenih, rešavanje imovinsko-pravnih pitanja u skladu sa evropskim standardima. U protivnom, Kosovo i Metohija bi sve više tonuli u nasilje i monoetničnost, a Albanci sa Kosova i Metohije bi sve više bili izolovani od svojih najbližih suseda.

Predsedavajući zajednice opština opštinskih jedinica i naselja Kosova i Metohije

Hitno saopštenje povodom jučerasnje sednice u K. Mitrovici i optuzbi sefa UNMIK-a g. Mihaela Stajnera

SAOPSTENJE SRPSKOG NACIONALNOG VECA KOSOVA I METOHIJE

GRACANICA, 25. februar, 2003. god

Srpsko nacionalno veće Kosova i Metohije svesrdno podržava tekst Deklaracije o suverenitetu i teritorijalnom integritetu Republike Srbije i SCG na prostorima Kosova i Metohije i pozdravlja prihvacene smernice za dalji rad Zajednice srpskih opština i opštinskih zajednica.

Osnovni cilj ove Deklaracije jeste da se još jednom javno afirmise princip suvereniteta i teritorijalnog integriteta SCG na Kosovu i Metohiji, koji je svakim danom sve više ugrožen delovanjem albanskog separatizma i terorizma. Srpski narod u južnoj pokrajini Srbije odlučno je protiv cepanja državnog teritorija i stvaranja monoetničkog društva. Upravo zato je na jučerasnjoj sednici odlučno podržan princip nepromenljivosti međunarodnih granica na Balkanu, koje se ne mogu arbitrarno menjati po volji manjinskog stanovništva. Deklaracija Zajednice srpskih opština zato predstavlja snažnu afirmaciju principa Rezolucija 1244 koja decidno priznaje Pokrajinu Kosovo i Metohiju kao sastavni deo tadašnje SRJ, odnosno sadašnje Zajednice Srbije i Crne Gore - države koja je i nakon deset godina novih balkanskih ratova ostala najmultietničkija država na Balkanu.

Srpska zajednica na Kosovu i Metohiji svojim najnovijim odlukama i aktivnostima takođe želi da intenzivira proces implementacije do sada neispunjenih odredaba Rezolucije UN 1244 barem na onim delovima teritorija Pokrajine gde je to moguće i gde žive građani Srbije koji postuju državno ustrojstvo. To svakako ne znači odustajanje od namere da se Rezolucija u potpunosti implementira na celom teritoriju Pokrajine kada za to budu stvoreni odgovarajući uslovi i kada to međunarodna zajednica bude omogućila.

Za SNV KIM apsolutno je zato neprihvatljiva ishitrena ocena sefa UNMIK-a Mihaila Stajnera da Srbi navodno teže monoetničkom društvu. Gospodin Stajner, kao šef UNMIK-a, ponajmanje ima moralnog prava da sada kosovske Srbe optužuje za monoetničnost, jer je upravo pod vlašću Misije UN Kosovo prvi put u svojoj dugoj istoriji postalo gotovo potpuno monoetničko albansko društvo u kome pripadnici ne-albanskih zajednica ne uživaju najosnovnija ljudska prava. Gospodin Stajner se poziva na postovanje Rezolucije UN 1244, iako UNMIK već više od tri godine svojom politikom pasivnog tolerisanja albanskog nacionalizma praktično ne dozvoljava da se ispune osnovne odredbe te Rezolucije i de facto omogućava stvaranje etnički čiste druge albanske države na Balkanu. Rezolucija UN se ne može primenjivati selektivno, već integralno u svim svojim aspektima.

Pogledajmo kakvi su do sada rezultati postignuti u implementaciji Rezolucije UN 1244? Pokrajina Kosovo i Metohija još nije konstituisana kao sustinska autonomija u okviru SCG, nije omogućen povratak svih prognanih građana (pogotovo Srba i Roma), ukinuti su apsolutno svi elementi državnog suvereniteta SCG na teritoriji Pokrajine i ne dozvoljava se predviđeni povratak kontingenta vojske i policije Srbije. Stavise, Kosovo i Metohija je danas skoro već sasvim formirana država albanskog naroda u kome su Srbi kao državotvorni i konstitutivni narod u Republici Srbiji i SCG svedeni na nivo obespravljene nacionalne manjine i strance u sopstvenoj zemlji. Srpski jezik i pismo su izbrisani sa gotovo cele teritorije Pokrajine, na institucijama i javnim mestima vijore se zastave Republike Albanije, dok Pokrajinom vrsrljaju nerazoruzane bande bivših pripadnika OVK i pored prisustva 40.000 pripadnika KFOR-a aktivno destabilizuju ceo region. Kulturno nasledje srpskog naroda, crkve i groblja su izloženi varvarskom uništenju, a državi Srbiji nije dozvoljeno da ista učini kako bi zaštitila prava svojih građana, njihovo privatno vlasništvo i sopstvenu državnu imovinu.

Sa takvom situacijom na terenu srpski narod ima više nego puni legitimitet da preduzme hitne mere zaštite svojih prava i sloboda, a pre svega da afirmise nepovredivost međunarodnih granica SCG u okviru kojih se nalazi i pokrajina Kosovo i Metohija. Zato je organizovanje srpskih opština i opštinskih zajednica u okviru srpskog entiteta direktan odgovor na tri godine intenzivnog albanskog etničkog ciscenja u međunarodnom prisustvu i niposto ne znači odricanje od celovitosti državne teritorije koja je na jučerasnjem sastanku još jednom snažno afirmisana.

Gospodin Stajner i albanski lideri se ponasaju kao da je Kosovo i Metohija već nezavisna država i da u njoj Srbi nastupaju sa separatističkim pozicijama. Ovo je vesta zamena teza kojom se krivica za sopstveni neuspeh Misije nastoji prebaciti na srpski narod. Stvarnost je, međutim, sasvim obrnuta. Ne traže Srbi podelu državnog teritorija, već to zahtevaju Albanci koji insistiraju na formiranju svoje nezavisne države na državnom teritoriju SCG. Ne stvaraju Srbi monoetničko društvo i institucije, već samo traže svoja legitimna individualna i kolektivna prava konstitutivnog naroda, dok su Albanci pod međunarodnom vlašću stvorili etnički najčistiju teritoriju na Balkanu i obespravili ostale zajednice. Rezolucija UN 1244 ne garantuje suverenitet i teritorijalni integritet Kosova i Metohije kao države, već se to pravo

garantuje pravni status Kosovo i Metohija pravno i zakonski pripadaju, bez obzira sto je toj istoj drzavi vec vise od tri godine onemoguceno da ima bilo kakav uticaj na razvoj zbivanja na ovim prostorima i da zastiti svoje gradjane koji su pod medjunarodnom vlascu izlozeni najbrutalnijem teroru i diskriminaciji.

Konacno, ne izoluju sebe kosovsko-metohijski Srbi, vec samo potvrđuju cvrst stav da zele da i dalje ostanu sastavni deo drzave Srbije u kojoj u miru i toleranciji zive desetine etnickih grupa, za razliku od medjunarodnog protektorata na Kosovu i Meothiji koji je skrojen samo za albanski narod. Sebe, zapravo, izoluju sami kosovski Albanci koji svoje veliko-albanske etnicke teznje zele da realizuju na stetu drzavnog suvereniteta SCG i Republike Makedonije, protivno svim vazecim odredbama medjunarodnog prava.

Zato se kritike gospodina Stajnera, usmerene na racun srpske zajednice, vracaju kao bumerang samoj misiji UN-a, koja protivno Rezoluciji UN 1244, medjunarodnom pravu i Helsinskom zavrskom aktu tolerise i omogucava stvaranje nezavisne drzave na teritoriji drzave clanice Ujedinjenih nacija cije su granice medjunarodno priznate. Suverenitet SCG na Kosovu i Meothiji jeste privremeno suspendovan zbog prekomerne upotrebe sile prethodnog rezima, ali ne moze biti jednostrano i potpuno ukinut ni voljom g. Stajnera, niti voljom kosovskih Albanaca koji cine 17% stanovnistva drzavne zajednice SCG, u kojoj se vecina stanovnistva jasno protivi jednostranom cepanju i podeli svog drzavnog teritorija.

SRPSKO NACIONALNO VECE KOSOVA I METOHIJE

U manastiru Gracanica, 25. feb 2003.

Dve najnovije deklaracije u Skupstini KIM dodatno podrivaju proces izgradnje demokratskog i multietnickog drustva na Kosovu i Metohiji

SNV KIM: ODLUCNO PROTIV ALBANSKIH DEKLARACIJA U SKUPSTINI KOSOVA I METOHIJE

Gracanica, 28 februar, 2003. ***(ERP KIM Info-sluzba)***

Na jucerasnjoj sednici Skupstine Kosova i Metohije na predlog vodećih albanskih poslanickih grupa usvojene su dve deklaracije koje su bile povod da prisutni clanovi srpske koalicije POVRATAK ponovo napuste Skupstinu u znak protesta. Prva deklaracija se odnosi na optuznicu Haskog tribunala protiv poslanika Demokratske partije Kosova Fatmira Ljimaja i njome se trazi od Tribunala da se "poslanik Ljimaj tretira kao da se dobrovoljno predao i da mu se omoguci da se brani sa slobode". Drugom deklaraciju odbacuje se formiranje Zajednice srpskih opstina kao "paralelne institucije" koja je u suprotnosti sa Ustavnim okvirom Kosova i Rezolucijom 1244 SB UN.

Po oceni zvanicnika SNV KIM ove dve najnovije deklaracije u Skupstini Kosova i Metohije dodatno podrivaju proces izgradnje demokratskog i multietnickog drustva na Kosovu i Metohiji i produbljuju jaz izmedju albanske i srpske zajednice. Kao i prosle nedelje, kada je procitana podrška deklaraciji o nezavisnom Kosovu, albanski poslanici su prekoralici svoja ovlasčenja i jasno dali do znanja da nisu za postovanje Rezolucije 1244. Neshvatljivo je da sef UNMIK-a nije reagovao na ove poslednje provokacije, iako je veoma zestoko i nepravedno osudio srpsku deklaraciju o postovanju suvereniteta i teritorijalnog integriteta Srbije i SCG na Kosovu i Metohiji, koja je zapravo reakcija na sve jace albanske teznje ka nezavisnosti. Nazalost, ovakvo ponasanje g. Stajnera samo ce dodatno ohrabriti separatisticka nastojanja Albanaca i omoguciti im da Skupstinu Kosova i Metohije i dalje koriste kao poligon za promociju svojih nacionalnih i usko-etnickih politickih ciljeva, tvrdi se u sedistu SNV KIM.

SNV KIM najostrije osudjuje ove dve albanske deklaracije i zahteva od sefa UNMIK-a da hitno preduzme mere kojim bi se proces izgradnje institucija u Pokrajini vratio u okvire Rezolucije SB UN 1244.

Poslanik Koalicije Povratak Rada Trajkovic izjavila je juce da je "neprihvatljivo" da albanski poslanici u Skupstini Kosova "drugi put nametnu Srbima deklaraciju, a da oni ne budu spremni za ono sto im se namesta". Na poslednjoj sednici Predsednistva Skupstine Kosova bio je utvrdjen dnevni red jucerasnjeg zasedanja i tada je dogovoreno da se nece raspravljati o saradnji s Haskim tribunalom i slanju u Hag pripadnika bivse OVK, vec samo o zakonskim predlozima. "Albanski clanovi Predsednistva su najverovatnije drugi put izmanipulisali Olivera Ivanovica i Gojka Savica", kazala je Rada Trajkovic. Dalje ucesce Srba u radu Skupstine, "sa ovakvim nacinom funkcionisanja i nametanjem deklaracija bez konsultacija sa srpskim poslanicima" je, prema njenoj oceni, "besmisleno".

KOSOVO: SENATOR FORLANI - RANE SU JOS OTVORENE

Rim, 27. februar 2003.

(AGI) Rim, 27. feb. Povodom mogućeg skorog povlacenja italijanskih vojnika KFOR-a, koji tri i po godine cuvaju srednjevekovni manastir Decani na Kosovu, senator Alesandro Forlani tvrdi da "ovo mesto, koje je dragoceno srpskom pravoslavnom secanju i od velike umetnicke vrednosti, ne sme biti prepusteno mogucim odmazdama albanskih ekstremista. Ako bi vojnici bili udaljeni od manastira da bi bili premesteni u novu bazu, blizu Peci, manastir, u kome jos zivi 35 monaha i poneki radnik, bi bio izlozen velikom riziku.

Prema pouzdanim izvorima, ekstremisti su vec unistili 112 prevoslavnih crkava od 1999. do danas i oskrnavili brojna groblja. Na taj nacin zele mozda da obeshrabre povratak Srba svojevremeno izbeglih sa Kosova".

Po misljenju senatora Forlanija, ovo upozorenje ponovo postavlja neresena pitanja vezana za sudbinu Kosova i mirotvoracku ulogu medjunarodnih mirovnoh snaga. Kakav ce biti konacan institucionalni oblik regiona i da li jos uvek mogu zajedno da zive Albanci i srpska manjina? Do sada KFOR nije uspeo da obezbedi potpun prestanak zloupotreba od strane albanskih ekstremista i sigurnost Srba koji moraju da zive pod vojnom zastitom, bez mogucnosti da uzivaju najosnovnija ljudska i gradjanska prava. Nalazimo se, zakljucuje senator, pred jednim jos uvek otvorenim zaristem, u jednom evropskom regionu, u kome bi se ponovo mogla pojaviti mogucnost destabilizacije. Potreban je odlucniji i efikasniji napor od strane medjunarodne zajednice da bi se realizovalo ono sto nalaze Rezolucija 1244 Saveta

bezbednosti koja za cilj ima multietnicko i demokratsko Kosovo.

SRPSKO - 62 Odsto Kosova i Metohije

- PREMA nasim podacima, vise od 62 odsto zemljista na Kosovu i Metohiji pripada Srbima i o tome postoje verodostojni dokazi, papiri i posedovne liste. To su neoborive cinjenice koje se moraju uzavazati prilikom svake rasprave o Kosovu i Metohiji.

Ovo je za "Novosti" izjavio ministar za poljoprivredu i sumarstvo u Vladi Kosova i Metohije Goran Bogdanovic.

- U slucaju podele Kosmeta, takav procenat zemljista u srpskom posedu bio bi nas najsnazniji argument, koji mora da uvazi i medjunarodna zajednica. to, verovatno znaju i upuceniji Albanci i zato nastoje da raznim prepravkama i falsifikatima srpsko zemljiste prevedu na sebe, pokusavajući usput i da uniste srpske tragove u pokrajini. Ja sam zvanicno trazio da policija UN sprovede istragu o zloupotrebama u katastru u Pristini. Posle nekoliko meseci utvrdjene su mnoge kriminalne radnje u katastarskoj sluzbi, u kojoj posle povlacenja nase vojske i policije rade samo Albanci. Celni ljudi su smenjeni, jer je utvrdjeno da su otudjili 45 hektara drzavnog zemljista u uzem delu Pristine, otkriva Bogdanovic.

On smatra da Vlada Srbije treba da formira radnu grupu koja bi proverila katastar posle dolaska UNMIK-a na Kosovo i Metohiju, jer postoji opasnost da ih Albanci preprave. Tim pre sto je kosmetska vlada prole godine donela odluku o upisu u novi katastar. U tom katastru naci ce se upisana i srpska imovina koja je pod raznim okolnostima otudjena pre deset, petnaest i dvadeset godina. Time bi se prakticno legalizovalo etnicko ciscenje Srba, a njihova imovina i formalno presla u vlasnistvo Albanaca - upozorava Bogdanovic.

Prema njegovim procenama, vise od 60 odsto srpske imovine na Kosovu je uzurpirano. Radi se o najmanje 15.000 stanova ili kuca, na stotine hektara zemlje, koju su prisvojili Albanci. Zato bi, smatra on, drzava Srbija morala da zastiti drzavno i crkveno zemljiste, kao i privatno koje pripada Srbima. Takodje i da pokrene inicijativu za povracaj na stanje pre dolaska UNMIK-a, istice Bogdanovic.

NOVOSTI - M. VUKSANOVIC 3/4/2003

ERP KIM info-sluzba

SAOPSTENJE ZA JAVNOST SNV KIM

Gracanica, 3 mart, 2003

U svojoj jucerasnjoj izjavi direktor departmana za demokratizaciju pri misiji OSCE-a na Kosovu i Metohiji, austrijski diplomata Fridhelm Frisenslager ozbiljno je prekoracio svoja ovlascenja i javno podrzao ideju nezavisnog Kosova, uprkos mandatu misije UN i OSCE-a u juznoj srpskoj pokrajini. Pohvalama izrecenim nedavnoj albanskoj deklaraciji o nezavisnosti Frisenslager se pridruzio horu onih diplomata na Kosovu i Metohiji koji ovih dana zbacuju svoje maske i nastavljaju da otvoreno miniraju sprovedjenje Rezolucije 1244, zloupotrebljavajuci medjunarodne institucije koje bi trebalo da predstavljaju na posten i nepristrasan nacin.

Umesto da pokusa da zauzme konstruktivniji pristup, OSCE-ov posmatrac u Parlamentu Kosova i Metohije pozurio je da osudi srpske poslanike koji su napustili Parlamnt 27. februara u znak protesta zbog zloupotrebe institucija u svrhu nacionalistickih i secesionistickih ciljeva. U svojoj izjavi Frisenslager nastavlja sa pohvalama nepostojecoj demokratiji na Kosovu i Metohiji, ne pominjuci dela nasilja, anti-hriscanski vandalizam i svakodnevna krsenja ljudskih prava.

Gospodin Frisenslager, koji poziva Srbe da se identifikuju sa Kosovom, zaboravlja da Rezolucija SB UN 1244 ne proglašava nezavisno Kosovo, vec afirmise suverenitet Srbije i Crne Gore nad Pokrajinom. Bilo bi zato mnogo ispravnije da je zatražio od kosovskih Albanaca da postuju Rezoluciju i pokusaju da se identifikuju sa drzavom kojoj zvanicno pripadaju. Uopste nije realno ocekivati da Srbi gledaju u Pristinu vise nego u Beograd u atmosferi u kojoj ta ista Pristina uporno krši ljudska prava srpske zajednice i radi na secesiji Pokrajine kako bi se karte Balkana ponovo iscrtale po albansom etnickom ukusu.

Zato, sto vise Albanci budu govorili o nezavisnosti, veze izmedju delova Pokrajine naseljenih Srbima i ostalog dela Srbije bice neizbezno sve jace, i u emotivnom i u institucionalnom pogledu. Gospodin Frisenslager morace najpre da vise poradi na ukidanju Rezolucije UN kako bi mogao da spreći Srbe koji imaju puna legitimna prava da traze slobodu i bolji zivot u sopstvenoj drzavi.

FRISENSLAGER: SRBI TREBA DA SE IDENTIFIKUJU SA KOSOVOM

Beta, 2. mart 2003

Pristina -- Visoki zvanicnik OEBS-a na Kosovu Fridrih Frisenslager rekao je u nedelju da u Pokrajini nece biti napretka u medjuetnickim odnosima sve dok se tamosnji Srbi ne uklope i ne identifikuju sa Kosovom. Bivsi ministar odbrane i poslanik u austrijskom i evropskom parlamentu naveo je u intervjuu pristinskom listu "Koha ditore" da "sve dok se ne uspostavi koncept za Kosovo kao jedinstveni entitet, nece biti napretka ni za jednu stranu". On smatra da je Skupstina Kosova zrelo sacinila dve deklaracije na poslednjoj sednici, a da su i demonstranti na ulicama "diciplinom dokazali da demokratija na Kosovu napreduje".

Novi izgledi za pregovaranje o Kosovu

POBEDONOSNA FORMULA I TRI ODGOVORA

Stara je izreka da je bolje i sto godina razgovarati, pregovarati, nego jedan jedini dan ratovati. Posle strahota progona Albanaca s Kosova, ubijanja i razaranja u ratu oko i na Kosovu, kao i izгона Srba s Kosova, ova poruka ovdasnjim ljudima deluje tako jednostavna. I dok postoji opsta saglasnost o vazenju ovog nacela, problemi pocinju oko toga kada i

kako zapoceti razgovore.

Dosadasnje odsustvo javnog raspravljanja, u Srbiji, o statusu Kosova, ukljucujuci i njegovu nezavisnost moze se pripisati sledecim cinionicima: posle politickih promena od oktobra 2000, nova vlast - DOS suocila se s brojnim problemima. Medju ovima su prioritetni bili: uspostavljanje kontrole nad aparatima vlasti; preraspodela politickog i drustvenog uticaja, najpre izmedju DOS i SPS, a potom unutar samog DOS-a, izmedju Kostunicinog DSS i Djindjicevog DS; medjunarodno priznanje i obnova medjunarodnih diplomatskih, politickih i ekonomsko-finansijskih odnosa; oruzana pobuna Albanaca na jugu Srbije koja se pretvorila u endemsku politicku krizu sa jos uvek prisutnom mogucnoscu oruzanih sukoba, kao i odnosi izmedju Srbije i Crne Gore.

Najnovije, Djindjicevo otvaranje pitanja statusa Kosova, kao i nekoliko puta ranije, jos uvek deluje kao incidentalno i "iznudjeno". Iznudica se ogleda u stvarnom zakasnjenju i necinjenju ozbiljnijih koraka ka resavanju problema Kosova, s izuzetkom napora Koordinacionog centra da se izradom konkretne i pragmaticne strategije decentralizacije i samouprave srpske zajednice, a da se Srbi i Srbija pripreme za sve mogucnosti, pa i za nezavisnost Kosova. Iznudica je proistekla i iz nervoze koja je od kraja novembra zahvatila Albance, ali i neke u Beogradu, kao i pojedine diplomatske, vojno-obavestajne krugove u nekim od evropskih prestonica. U jezgru nervoze je bila zelja da se sto bolje (zlo)upotrebi, odnosno iskoristi zaokupljenost SAD ratom protiv Iraka ne bi li se pojacao uticaj na Kosovu i na Balkanu.

No, kako bilo da bilo, dobro je sto je tema ponovo u javnosti. Time je ojacan uticaj, inace do sada marginalnih zagovornika politike "aktivnog ukljucivanja u pregovaracki proces". Do sada su takvo opredeljivanje ispoljili predsednik Kostunica i ministar Svilanovic nudeci direktne razgovore Rugovi i zagovarajuci regionalnu konferenciju o saradnji i bezbednosti na Balkanu.

U javnosti, vise medjunarodnoj nego domacoj, jos od maja 2000. prisutan je i predlog Foruma za etnicke odnose za odrzavanje Regionalne mirovne konferencije o Kosovu, koju bi sazvaao Savet bezbednosti UN, a na kojoj bi se dogovorili regionalni okvir za mirovni proces i principi regulisanja statusa Kosova i njegovi odnosi sa Srbijom.

S obzirom na ukorenjenu naviku srpskih i albanskih vodja da postavljaju brojne preduslove za razgovor, jedino ih medjunarodna zajednica, pre svega EU i SAD, moze naterati na razuman dijalog. Ovo iskustvo uci: svaki razgovor je dobar! Ali, svaki razgovor ne znaci i pregovaranje, te od razgovora nikada nema niti moze biti stete.

Pregovaranje dolazi posle pazljivih priprema politicara, diplomata, odnosno pregovaraca, ali, pre svega, javnosti. Otuda bi Beograd morao da pitanja Kosova zaista postavi u vrh svojih prioriteta. U tom cilju je potrebna strategija koje za sada jos uvek nema.

Da bi se do strategije doslo, bilo bi korisno da se organizuje Strateski okrugli sto o Kosovu na kome bi, pored politicara DOS-a i njima lojalnih eksperata i nevladinih organizacija, ucestvovali i drugi predstavnici politickog zivota, civilnog drustva i strucnjaci. Naravno, na njemu moraju biti zastupljeni i demokratski izabrani predstavnici srpske zajednice s Kosova, a to su clanovi koalicije Povratak, odbornici lokalnih skupstina izabrani 2002, clanovi Srpskog nacionalnog veka i udruzenja privremeno raseljenih lica. Tako bi se ostvario sirok drustveni dogovor o ovom izuzetno teskom problemu i postigla podrška i mobilizacija javnosti bez cega nema izgleda na uspeh. Nema nikakve potrebe da se za ovim stolom nadju predstavnici SPS, JUL, SRS i SSJ. Oni su vec pokazali sve sto znaju!

Vlada bi mogla da prione na izvrsavanje svojih neizvrsenih obaveza, pocevsi od pomoci srpskoj zajednici na Kosovu, preko pomoci raseljenima da se vrata na Kosovo, do reorganizacije Koordinacionog centra. Potrebno je da se uspostavi Komitet za Kosovo, koji bi bio u rangu ministarstva ili agencije, a cije clanove bi imenovala Skupstina Srbije, na usaglaseni predlog predsednika Republike i Vlade Srbije. Ovo telo bi moralo da u sebe ukljuci predstavnike svih relevantnih segmenata srpskog drustva i drzave, a prioritetan zadatak mu je koordinacija aktivnosti institucija Srbije, podrška i saradnja s politikim i gradjanskim vodjama srpske zajednice na Kosovu kao i saradnja s medjunarodnom zajednicom.

U tom cilju je nuzna mnogo veka i iskrenija saradnja vlasti s organizacijama civilnog drustva u Srbiji (sindikati, crkva, nevladine organizacije). Umesto autoritarne lakoce vladanja "gradjanima podobnim", vlasti moraju da se pomire s politickom autonomijom vodjstva srpske zajednice, kao i da podrže jasanje civilnog drustva unutar srpske zajednice na Kosovu.

Ukoliko odista zeli da aktivno ucestvuje u raspravama o statusu Kosova, koje se vec uveliko odvijaju, Beograd bi trebalo da nadvlada frustraciju Rambujea i Dejtona i da se okrene pripremama za Okvirnu medjunarodnu (regionalnu) konferenciju o stabilizaciji, razvoju i statusu Kosova. Za tu dolazecu priliku trebalo bi pripremiti odgovore koji postuju sledece principe: postojece granice na Balkanu ne mogu se menjati silom, vec svestranim mirnim dogovorom, dobrosusedska saradnja, garantovana puna sloboda kretanja ljudi, ideja, roba i kapitala, standardizacija s EU merilima u svim oblastima.

Danas, posmatrano u izlozenom okviru, pobedonosna formula za Srbe i Srbiju u vrtlogu kosovske krize glasi: teritorija za razvoj! Tada za resavanje statusa - Kosovo ima, najmanje, tri odgovora: proizvodavanje sadasnjeg "privremenog statusa" za jos 10 do 15 godina, Kosovo se prikljucuje, u statusu republike, Savezu Srbije i Crne Gore, i proglašenje nezavisnosti Kosova u sadasnjem, ili mirno, dogovorom izmenjenom teritorijalnom okviru.

Dusan Janjic

Autor je koordinator Foruma za etnicke odnose, visi naucni saradnik Instituta drustvenih nauka POLITIKA - 21. februar

Unmik nudi Beogradu razgovore

Stajner pozvao Djindjica i Covica u Pristinu

Pristina - Sef Unmika Mihael Stajner pozvao je juce premijera Srbije Zorana Djindjica i sefa Koordinacionog centra Nebojsu Covica da u toku sledece nedelje u Pristini zapocnu razgovore "o prakticnim pitanjima" sa Unmikom i

privremenim kosovskim institucijama, cime bi bio otvoren proces dijaloga izmedju Beograda i Pristine, javio je za Radio B92 novinar Unmik radija Zoran Culafic. Sef Unmika je potvrdio da ce tokom ovih razgovora predstavnika Beograda uz pomoc Unmika biti uspostavljeni kontakti i sa zvanicnicima određenih kosovskih ministarstava, kao i da ce se razgovori voditi kako u Pristini tako i u Beogradu.

- Ovaj sastanak bi nam omogucio da pokrenemo direktne razgovore za resavanje prakticnih pitanja obeju strana, u smislu podsticaja Saveta bezbednosti UN i Saveta Evropske unije - istakao je Stajner u pismu Djindjicu i Covicu. U pismu koje je uputio Djindjicu i Covicu, sef Unmika je predložio da se razgovori vode na nivou ministarskih delegacija, a kao pitanja o kojima bi se razgovaralo Stajner je predložio saradnju na polju energetike i transporta, trgovinske odnose, priznavanje registarskih tablica i saobraćajnih dokumenata, kao i licnih karata, putnih isprava i vozackih dozvola. Stajner je naglasio da niko od predstavnika kosovskih Albanaca, za kojima je u Srbiji raspisana poternica ili je pravosnazno osudjen, nece biti izlozen riziku od hapsenja, sve dok se nalazi u zvanicnoj delegaciji i pod zastitom Unmika. Sef Unmika je ponovio da jos nije vreme da se otvore razgovori o konacnom statusu Kosova.

DANAS 4. mart - R. D.

Inicijativa sefa UNMIK-a za pregovore izmedju Beograda i Pristine

STAJNEROV DNEVNI RED

Beograd 5 mart.- Sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic novinarima je juce podelio pismo upuceno njemu i premijeru Srbije Zoranu Djindjicu u kojem sef UNMIK-a Mihael Stajner poziva "ministarsku delegaciju vlasti iz Beograda na razgovor sa UNMIK-om i privremenim institucijama na Kosovu i Metohiji" i predlaze dnevni red sa sedam tacaka.

Prema sefu UNMIK-a, razgovaralo bi se o saradnji na polju energetike, trgovinskim odnosima, saradnji u transportu, priznavanju registarskih tablica i registracionih dokumenata, licnih karata, putnih isprava i vozackih dozvola, o obavezama iz socijalnog osiguranja i povracaju katastarske dokumentacije.

Predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic uputio je pismo sefu UNMIK-a Mihaelu Stajneru u kome istice da pozdravlja njegovu inicijativu o pocetku razgovora o konkretnim tehnickim pitanjima u pokrajini, ali dodaje da bi pre toga trebalo odrzati sastanak Visoke radne grupe o povratku raseljenih, slobodi kretanja, decentralizaciji i upravljanju severnim delom Mitrovice.

Odgovarajuci na prekjucerasnje pismo, Covic je Stajnera podsetio da je obaveza UNMIK-a - proistekla iz zajednickog dokumenta od 5. oktobra 2000. godine - da obezbedi povratak svih interno raseljenih lica i izbeglica, garantujuci im punu bezbednost.

"Povratnici, nazalost, jos nisu bezbedni i to pitanje je jedno od krucijalnih za odrzivost povratka koji bi za UNMIK trebalo da bude prioritet", naveo je Covic u pismu Stajneru.

Potpredsednik Vlade Srbije zaduzen za Kosovo smatra da Stajner deli njegovo misljenje da je nedopustivo da se interno raseljena lica odvracaju od povratka od strane medjunarodnih snaga bezbednosti sa obrazlozenjem da "to nije bezbedno".

Stoga Covic porucuje Stajneru da bi njegov "veliki politicki uticaj - kako bi Kfor zauzeo odlucniji stav u cilju omogucavanja bezbednog povratka - bio od presudnog znacaja da resavanje tog osetljivog pitanja pomerimo sa mrtve tacke".

U vezi sa slobodom kretanja, cije je obezbedjivanje takodje proisteklo iz zajednickog dokumenta, Covic pise da je "gotovo postalo pravilo da poslanici koalicije 'Povratak' zbog problema sa transportom nisu u mogucnosti da prisustvuju sednicama Skupstine Kosova i Metohije".

"Sama cinjenica da poslanici na sednicu Skupstine dolaze u blindiranim vozilima govori o dostignutom nivou bezbednosti kojim se, izmedju ostalog, rukovode pripadnici nealbanske zajednice kada sa strahom napustaju svoje domove, strahujuci za svoje i zivote svoje dece", naveo je Covic.

On podseca Stajnera da pored njegovih uveravanja da decentralizacija vlasti treba da pocne odmah nakon odrzavanja lokalnih izbora, taj proces jos nije zaziveo.

"Vi ste svoju obavezu preneli na Savet Evrope i koliko nam je poznato jos uvek koncept nije usvojen a nema ni jasno preciziranih rokova za njegovu primenu. S obzirom na znacaj tog pitanja, ne smemo da dozvolimo da vise izgubimo niti jedan dan", napisao je Covic.

Potpredsednik srpske vlade smatra da je neophodno da Stajner postavi rok za podnosenje nacрта koncepta decentralizacije od, na primer, mesec dana, uz napomenu da ce, ukoliko rok ne bude ispostovan, biti primoran da decentralizaciju poveri nekoj drugoj instituciji.

Covic upozorava Stajnera da su potpisivanjem Dokumenta o upravljanju severnim delom Kosovske Mitrovice zajedno preuzeli odredjene obaveze, koje se sada sa Stajnerove strane "drugacije tumace ili se potpuno ignorisu".

"Niste ispostovali dogovor u vezi sa sastavom Savetodavnog odbora u severnoj Kosovskoj Mitrovici. Odlaganje konstituisanja Savetodavnog odbora izazvalo je dalje usloznavanje politicke situacije na severu Kosova i Metohije", naveo je predsednik Koordinacionog centra.

On je dodao da je Beograd preuzeo obavezu da takozvane paralelne strukture na severu Kosova zameni legalnim, tako sto ce se kandidati iz redova Srba po odredjenoj dinamici ukljucivati u rad Kosovske policijske sluzbe.

"Nasuprot nasim ocekivanjima da ce se dogovor ispostovati, malo toga je ucinjeno sa Vase strane kako bi se pripadnici bivsih 'cuvara mostova' ukljucili u rad KPS-a", napisao je Covic u pismu Stajneru, podvlaceci da "iskreno veruje da ce jedino kroz otvoren dijalog otkloniti nespornosti i doci do resenja za navedene probleme".

"Tezimo zajednickom cilju i ja Vas uveravam da u ovom teskom poduhvatu u Beogradu imate istrajnog i pouzdanog prijatelja i partnera", zakljucio je Covic.

Juce u Beogradu

BUSEK RAZGOVARAO SA COVICEM

Koordinator Pakta stabilnosti za jugoistocnu Evropu Erhard Busek razmotrio je juce u razgovoru sa potpredsednikom Vlade Srbije Nebojsom Covicem programe Pakta za tehnicku saradnju u regionu.

Busek je tim povodom izjavio da je rec o predlozima programa za tehnicku saradnju u oblasti elektrosnabdevanja, telekomunikacija, izgradnje infrastrukture i borbe protiv organizovanog kriminala.

Ne obrazlazuci detalje, on je kazao da su svi oni istovremeno predati sefu UNMIK-a na Kosovu i Metohiji Mihaelu Stajneru da ih razmotri i dodao da se Stajner, koliko mu je poznato, "slaze da se na tome nastavi saradnja".

Pakt stabilnosti za jugoistok Evrope je potpuno svestan da njegovi programi ne pokrivaju sva tehnicka pitanja, objasnio je Busek.

(Tanjug)

Reagovanje na inicijativu Mihaela Stajnera

Dijalog smanjuje tenzije

Specijalni izaslanik generalnog sekretara UN za Kosmet Mihael Stajner pozvao je srpskog premijera dr Zorana Djindjica i sefa Koordinacionog centra za Kosmet dr Nebojsu Covica da u toku naredne nedelje, sa svojom delegacijom, dodju u Pristinu. To bi bio pocetak dijaloga, odnosno razgovora na ministarskom nivou, na relaciji Beograd-Pristina, na cemu vec izvesno vreme insistiraju Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija i Evropska unija.

Delegacija iz Beograda bi sa predstavnicima UNMIK-a i privremene kosovske samouprave, po Stajnerovoj zamisli, u prvom susretu trebalo da razgovara o resavanju prakticnih problema, poput unifikacije registarskih tablica i saobracajnih dokumenata, o licnim kartama, putnim ispravama i vozackim dozvolama, kao i o saradnji na polju energetike. Na dnevnom redu bi se nasla i pitanja iz oblasti socijalnog osiguranja, kao i povratak katastarske dokumentacije iz Srbije na Kosovo i Metohiju.

Ministarska delegacija

O pismu, odnosno inicijativi Mihaela Stajnera vec se razmatra u Vladi Republike Srbije. U narednih nekoliko dana formirace se delegacija, i to tako, kaze savetnik republickog premijera Branko Radujko, sto bi se odredili ministri "po svakoj temi navedenoj u pismu".

Ne sporeci da je dobro to sto se trazi dijalog za prakticna, takozvana tehnicka pitanja, Radujko tvrdi da republicka vlada ne odustaje od inicijativa kojima bi se doslo do boljeg statusa srpske nacionalne zajednice na Kosovu i Metohiji.

Reagujuci na Stajnerovu inicijativu, potpredsednik Vlade Srbije i predsednik Koordinacionog centra za Kosmet dr Nebojsa Covic je izricit da bi pre tog susreta u Pristini morala da se sastane Visoka radna grupa za povratak raseljenih Srba na Kosovo i Metohiju. Trebalo bi da se tacno utvrdi broj povratnika, zatim u kojim bi se fazama oni vracali i, sto je najvaznije, uz koje bi se to garancije cinilo, smatra Covic. Sem toga, pre "Stajnerovih pitanja" moralo bi da se napokon resi pitanje bezbednosti i slobode kretanja, kako Srba koji su ostali da zive na Kosmetu, tako i onih koji bi tamo da se vrate.

Razbijanje iluzija

Inicijativa Mihaela Stajnera o neophodnosti zapocinjavanja dijaloga na relaciji Beograd-Pristina nije, kako nam je juce rekao Oliver Ivanovic, clan Predsedništva Skupstine Kosova i poslanik koalicije "Povratak", novijeg datuma. Naime, po Ivanovicu, pocetni koraci nacinjeni su jos u Lucernu prosle godine, kada su se u pauzi jednog medjunarodnog skupa potpredsednici srpske vlade dr Nebojsa Covic i Dusan Mihajlovic sreli sa dr Bajramom Redzepijem, premijerom Kosova, i Nedzatom Dacijem, predsednikom Skupstine Kosova. Doduse, taj susret su, veli Ivanovic, albanski predstavnici kosovske samouprave "docekali na noz". Stoga Ivanovica, kako sam rece, bas "zivo zanima" koji su to razlozi nagnali albanske predstavnike da promene stav o dijalogu Beograda i Pristine.

U svakom slucaju, veli Ivanovic, Stajnerova inicijativa je korisna. Dijaloga mora biti, dodaje on, jer je to jedini put da se prevazidju nesporazumi i razlike u gledistima obeju strana. No, ono sto je, po njemu, jos vaznije jeste cinjenica da ce od tog dijaloga najvise koristi imati obicni stanovnici Kosmeta.

Dijalog ce, uveren je Oliver Ivanovic, smanjiti postojece tenzije koje su ocite na Kosovu i Metohiji, ali ce, s druge strane, razbiti iluzije albanske zajednice. Susret u Pristini, bilo da do njega dodje u toku naredne nedelje (u sta Ivanovic sumnja) ili, pak, nesto kasnije, pojasnice pozicije obe strane.

Razgovor u Pristini bi morao, smatra Ivanovic, da pocne analizom realnog stanja u juznoj srpskoj pokrajini, kao i onim sto je dosad postignuto. On ne sme da bude "puko vidjenje" dve strane, vec dobro osmisljen susret, sa precizno utvrdjenim principima i temama o kojima ce se razgovarati. U vezi s tim ovih dana ce se delegacija koalicije "Povratak" sastati sa Mihaelom Stajnerom, da bi ga upoznali sa zahtevima srpske strane.

Bilo kako bilo, dijalog je, veli Ivanovic, neminovnan, ne toliko sto to zelee srpska, odnosno albanska etnicka zajednica, vec zbog pritiska medjunarodne zajednice, konkretno Evropske unije.

Od dijaloga do prvih konkretnih rezultata proteci ce dosta vremena. No, sto se pre pocne, to ce se pre stici i do konacnih resenja. A ona, po Ivanovicu, nikako nece biti ekstremna, poput nezavisnosti ili, pak, podele Kosova. Resenje ce biti u izvornom tumacenju Rambujea i Rezolucije 1244, odnosno u visokom stepenu autonomije. I to, opet, zato sto tako hoce Evropska unija.

Stana Ristic

ALBANCI PODELJENI

Pristina, 4. marta (**Tanjug**)

Dok na jednoj strani Skupština Kosova i vlada podržavaju inicijativu sefa UNMIK-a da se direktno pregovara o praktičnim problemima, a gotovo identičan stav zastupaju i Demokratski savez Kosova Ibrahima Rugove i Demokratska partija Hasima Tacija, Albanci pokazuju podeljenost, jer se treća po snazi partije Albanaca, Alijansa za budućnost Kosova Ramusa Haradinaja, protivi dijalogu.

Ministar u pokrajinskoj vladi i generalni sekretar Demokratske partije Kosova Jakup Krasnici pozitivno je ocenio inicijativu Stajnera, ali i upozorio da većina političkih predstavnika, bivših pripadnika "OVK", ne sme da ode na razgovore u Beograd jer bi ih srpska policija uhapsila.

Osim sebe, kao portparola "OVK", Krasnici je pomenuo i dvojicu predsednika stranaka - Tacija i Haradinaja, ali i ministre urbanizma i prostornog planiranja Edhema Cekua i socijalnog i penzijskog osiguranja Ahmeta Jusufija.

Oskrnavana crkva u Zupcu

BEOGRAD (**Beta**) - Unmik policija saopstila je juče da su nepoznata lica provalila u srpsku pravoslavnu kapelu u selu Zupce, opština Zubin Potok, i oskrnavila taj verski objekat.

Prema tvrdjenju svedoka na koje se poziva UN policija, napad se dogodio 28. februara. Napadaci su razbacali i polomili ikone u hramu. Kapela, površine 20-ak kvadratnih metara, sagrađena je 1938. godine na mestu starije srednjovekovne crkve, u blizini pravoslavnog groblja.

Selo Zupce je najsticnije srpsko selo u okolini Zubinog Potoka koje granici sa atarima siptarskih sela Cabra i Kosutovo. U poslednje tri godine na tom prostoru zabeleženo je nekoliko incidenata, a 2000. godine Srbi su tražili postavljanje kontrolnog punkta Kfora nakon što su Siptari zapalili jednu srpsku kucu na ivici sela.

DIJALOG POMOCI ZA RASELJENE IZ SELA GRLICA

Prve reakcije privremeno raseljenih na samu pomen da im nudite usluge vezane za njihov povratak na Kosovo umeju da budu prilično burne. Raseljeni to objašnjavaju velikim brojem humanitarnih organizacija kojima su se oni obracali za pomoc a za uzvrat dobili samo brdo dobronaklonih obećanja. Ali kada uz sve to ponudite ja bih rekao "prinudno" raseljenim mogućnost da se ponovo vide sa svojim komsijama, ljudima sa kojima su do juče živeli, i time se prisete lepote svog zivota u zavicaju, mozete videti neizmernu radost i zadovoljstvo, jer na njih stvarno neko obraca pažnju. Ovakve ljudske situacije su ustvari uvodni scenario "Dijaloga Pomoci" koju UMCOR Srbija sprovodi u okviru svog programa za povratak privremeno raseljenih lica sa Kosova. Obim programa je jos uvek sužen zbog veoma složene situacije u kojoj se odvija, ali sadržaj programa daje u pocetnoj fazi rezultate koji su ohrabrujući.

Naime, nakon definisanja mogućnosti da se raseljeni vrate određeno mesto, u čemu učestvuje veliki broj institucija i organizacija, UMCOR raseljenima preko svojih lokalnih partnera u Srbiji nudi mogućnost okupljanja na "dijalogu pomoci". Jedno od takvih okupljanja desilo se 19. februara, u zaista zimskom ali ne manje prijatnom ambijentu Niske Banje. Dijalog Pomoci za selo Grlica, u opštini Urosevac, ponovo je okupio na jednom mestu raseljene na Kosovu i u Srbiji, kojima je do juče povratak izgledao beznađan. Vodjen od strane psihologa koji imaju veliko iskustvo u radu sa raseljenima, sastanak je počeo kratkim predstavljanjem svih učesnika kako bi se ljudi oslobodili pocetnih stega i opustili. "Prvi utisak je bio radost zbog susreta posle toliko godina i velika zahvalnost što smo im mi tu priliku pružili", objašnjava Slavica Kijevcanin, jedna od vodja dijaloga. "Nakon toga, krenuli smo sa sa određenim vraćanjem na to kako se nekada živelo u Grlici, i kako je to izgledalo u njihovim očima. Svojom pričom o selu, koja je pokrenula mnoga sećanja o tome kako su nekada lepo živeli, učesnici u dijalogu su na neki način približili sebi mogućnost da razmisle o povratku". Nakon krace pauze, raseljeni su dobili priliku da nacrtaju svoje selo, kraj u kome su živeli ili domaćinstvo. Govoreći o tome, ljudi su s neskrivenom radošću docaravali lepote svoga kraja i motive za koje su bili vezani, poput starog hrasta, "Ljubotena" jednog od vrhova Sar Planine ili po njihovim recima svetskog čuda, reke "Nerodimke" koja se uliva u dva mora. Pre sukoba, selo je bilo mesovito a sa Albancima su lepo živeli. Mestani su uglavnom bili zaposleni u Urosevcu i dodatno obradivali ponešto zemlje. Ono što ih posebno obeshrabruje je činjenica da su oni sacuvali sve albanske kuce dok su njihove do temelja porusene. Samim tim, najveće interesovanje bilo je vezano za problem bezbednosti i slobode kretanja kao i za planove o njihovoj budućoj perspektivi za zivot. O tome su im govorili aktivisti UMCOR-a iz Srbije i UNHCR-a sa Kosova, naglasivši da razumeju njihovu zabrinutost i upoznali raseljene sa svojim aktivnostima i samim mogućnostima koje im povratak nudi. U slučaju da se pokaze dovoljno interesovanja, moguća je organizacija idi-vidi posete kao i učesce u radu Opštinske radne grupe u Urosevcu.

Ovaj program podrazumeva aktivno učesce raseljenih i njihovu inicijativu u resavanju problema, što je kod ljudi izazvalo neskriveno zadovoljstvo. "Bili smo malo skeptični u vezi sa ovim sastankom jer se ništa nije uradilo a stalno se nešto desavalo. U ovom slučaju imam poverenje i utisak da nešto zaista može da se uradi po pitanju povratka", kaže Nebojša Jovanović rodom iz Urosevca. "Vidim da ovde ljudi koji su nas pozvali idu zajedno sa nama na te sastanke, što nije isto kao kada vas neko pozove telefonom i po ko zna koji put vam traži iste informacije". U daljem toku sastanka, raseljeni su izabrali predstavnike sela koji će zastupati interese mestana kada su u pitanju idi-vidi posete i sastanci opštinskih radnih grupa, i dogovorili se o sledecim koracima koje treba preuzeti. Za mestane Grlice, nada je jos jednom probudjena.

Dejan Janković

Tomislav Kresović, politički analitičar, o snazi i organizaciji "Albanske nacionalne armije"

VERNA KOPIJA PLO

Nacionalna svealbanska "ANA", koja je objedinila frakcije raznih teroristicko-gerilskih organizacija na Balkanu, delujuci kao verna kopija PLO, sa politickim i vojnim krilom u okviru razlicitih formi islamisticke doktrine, vise ne krije svoje ciljeve: stvaranje albanske balkanske federacije. Publicista i politicki analiticar agencije BINA Tomislav Kresovic kaze da je "ANA" organizacija za pritisak i krize.

Cime to potvrđujete?

- Dovoljno je otvoriti sajt "Liri kombetare", koji je postavljen u SAD, odakle deluje kao virtualna komanda ove teroristicke organizacije i vid komunikacija svih ekstremnih albanskih organizacija na Balkanu i na zapadu. Mozak operacija je, dakle, u emigrantskim centrima u SAD, koji su vrlo radikalni. Preko ovog i ostalih albanskih sajtova "ANA" proklamuje rat kao sredstvo za postizanje ciljeva koji vode ka "velikom Kosovu" i faznom ostvarivanju "velike Albanije". Pritisak na vlade balkanskih zemalja u kojima zive Albanci, ali i na Unmikovu administraciju na Kosmetu, vrsice pretnjama "malim ratom", odnosno gerilskim ustancima i intifadom.

Imaju li dovoljno snage za to?

- Uz pomoc mafije obezbedili su 200 do 300 miliona dolara za nabavku izmedju 600 i 900 hiljada komada oruzja, kao i vecu kolicinu municije, eksploziva i tehnike. Albanska mafija za "ANA", osim novca i oruzja, obezbedjuje i falsifikovana dokumenta i saradnju sa IRA-om, ETA-om, celijama Alkaide u BiH, Turskoj i drugim islamskim drzavama. Sa potencijalom od oko 30.000 pripadnika, uz oko 700 clanova obavestajne mreze i jak dousnicki aparat medju samim Albancima, "ANA" je jaca od armije Albanije. To je pokazatelj njene namere da ozbiljno u bliskoj buducnosti utice i na politicko- bezbednosnu poziciju Albanije i njenu geopoliticku strukturu.

Znaci li to da "ANA" nece delovati izvan albanskog jezickog podrucja?

- Ne. Ukoliko dodje do sukoba u albanskoj oligarhiji ili ekstremistima na Balkanu, moguc je izvoz terorizma i kriminala kroz saradnju sa odredenim strukturama ekstremnih organizacija u Grckoj, Turskoj i ostalim zemljama. U slucaju sukoba albanskih interesa sa interesima zemljama Evropske unije i SAD, moguće je da oni budu i internacionalizovani. Kakva je doktrina "ANA"-e?

- Doktrina ove teroristicke organizacije sadrzi u sebi neostaljinisticke forme delovanja, pomesane sa elementima "crne internacionalne", odnosno neofasizma, i Islamske internacionalne. U isto vreme, "ANA" i separatisticki pokret deluju na pozicijama ekstremno leve-desne opcije islamskog faktora, ali i uticaja medjunarodnog kriminalnog trusta organizovanog podzemlja Balkana, preko albanske narko mafije.

Sta treba ocekivati od "ANA"-e u narednom periodu?

- Albanske politicke partije su jedinstvene da, bez obzira na zvanicni stav Unmika i Rezoluciju SB UN 1244, 28. novembra ove godine realizuju prvu fazu dana "D" za samoproglasenje nezavisnosti "Republike Kosovo". Ovaj proces, koji se poklapa sa 125. godisnjicom Prve prizrenske lige, vezan je za izradu ustava Srbije i Crne Gore u kome je Kosovo i Metohija deo Republike Srbije i drzavne zajednice. Izazivanje sukoba na jugu Srbije i u Makedoniji preko formacija "ANA" deo je plana albanskog politickog i separatistickog saveta koji, preko krize niskog intenziteta, ide na opciju kompromitacije drzavne vlasti Srbije i Makedonije koje su, prema njihovim procenama, bitna prepreka za proces osamostaljenja. Sukobi na jugu Srbije i Makedoniji potrebni su im da bi internacionalizovali problem.

Kakav sled dogadjaja ocekujete na Kosovu i Metohiji?

- Na Kosovu i Metohiji mogu se ocekivati u pocetku mirni protesti koji ce prerasti u agresivne demonstracije i zahteve stotina hiljada, pre svega zena i dece, za nezavisnost. U slucaju nesporazuma sa administracijom UN prvo ce traziti ostavku sefa Unmika i odlazak clanova njegove administracije i veceg dela snaga Kfora. Ne treba izgubiti iz vida da su albanski ekstremisti spremni da zaostre situaciju do nivoa svealabanskog ustanka, koji bi neminovno doveo do konferencije za resavanje albanskog pitanja na Balkanu.

Moze li "ANA" da postane politicki faktor?

- Tesko, ali treba ocekivati da ce radikalnim resenjima okupljati jedan broj politickih partija i lidera koji ce u njenom delovanju videti prozuetak krize na Balkanu, koja ce im odgovarati u politickom marketingu. Ako preko njih "ANA" pokrene albansko stanovnistvo sa demagogijom i obecanjima o velikom Kosovu, postoji opasnost da se iz krize niskog intenziteta predje u regionalne sukobe, sto bi veoma stetno delovalo po globalne albanske interese na Balkanu, ali i da "ANA" u katalogu NATO bude tretirana kao teroristicka organizacija - kaze Tomislav Kresovic.

Finansijski terorizam

Kresovic ne isklucuje ni mogucnost da "ANA" bude ukljucena u takozvani finansijski terorizam.

- Kako "ANA" usko saradjuje s mafijom, lako se moze dogoditi da preko svojih kanala u zapadnoj Evropi uzdrma ekonomska trzista. Takodje, nije iskljuceno da iznajme svetske hakere i uz njihovu pomoc rade na unistavanju finansijskih sistema - objasnjava Kresovic